

OFERTA
zajęć fakultatywnych na kierunku PEDAGOGIKA,
studia stacjonarne pierwszego stopnia,
realizowanych w roku akademickim 2023/24

Fakultet dla III roku – specjalności nienauczyielskie – (wybierają studenci II roku)

1. Nazwa przedmiotu: Wyzwania w pracy z osobami i rodzinami zagrożonymi wykluczeniem społecznym

Nazwa przedmiotu w języku angielskim: Challenges in Working with People and Families at Risk of Social Exclusion

Prowadząca: dr Anna Chmielewska

Forma zajęć: ćwiczenia

Liczba godzin: 30

Liczba ECTS: 2

Opis:

propozycja fakultetu dla osób zainteresowanych problematyką wykluczenia społecznego oraz działań podejmowanych wobec jednostek i rodzin, które są szczególnie narażone na szeroko rozumiane wykluczenie społeczne, a także dla osób, które chciałyby bliżej poznać najważniejsze wyzwania związane z pracą z tą grupą klientów.

Podczas zajęć poruszone zostaną następujące zagadnienia:

- Działania pomocowe wobec wyzwań współczesności,
- Praca z osobami zagrożonymi uzależnieniami i ich bliskimi,
- Praca z kobietami nadużywającymi alkoholu,
- Praca z osobami popełniającymi przestępstwa, mającymi doświadczenie pobytu w jednostce penitencjarnej oraz z ich bliskimi,
- Readaptacja społeczna byłych skazanych jako wyzwanie współczesnej pedagogiki,
- Wyzwania w pracy z młodzieżą i młodymi dorosłymi zagrożonymi lub dotkniętymi kryzysem bezdomności,
- Rola placówek edukacyjnych w pracy z rodziną zagrożoną wykluczeniem społecznym,
- Poczucie osamotnienia współczesnego człowieka w kontekście rozważań nad problemem wykluczenia społecznego

Warunki zaliczenia: zaliczenie na ocenę.

- Obecność
- aktywny udział w zajęciach
- realizowanie bieżących zadań związanych z przedmiotową problematyką
- przygotowanie prezentacji na wybrany temat

2. Nazwa przedmiotu: Kompas kreatywności – warsztat rozwijania kreatywności i kompetencji wielokulturowych

Nazwa przedmiotu w języku angielskim: Creativity Compass - Developing Creativity and Multicultural Competences

Prowadzący/-a: dr Aleksandra Gajda i dr Dorota Maria Jankowska

Forma zajęć: ćwiczenia

Liczba godzin: 30

Liczba ECTS: 2

Opis:

We współczesnym świecie liczba nowości i innowacji, z którą mamy do czynienia nie tylko jako jednostki, ale również jako społeczeństwa, rośnie z zawrotną prędkością. W tym kontekście, kreatywność przywoływana jest jako jedna z kluczowych kompetencji przyszłości. Innym równie często akcentowanym atrybutem współczesności jest różnorodność kulturowa. Jest to jednocześnie jedno z największych wyzwań, z jakimi przychodzi nam się obecnie mierzyć w edukacji. Na warsztacie odwołując się do wyników badań, poznamy argumenty, które dowodzą, że połączenie oddziaływań edukacyjnych ukierunkowanych na rozwój kreatywności i kompetencji wielokulturowych daje synergię korzyści. Na tym tle, poznamy program „Kompas kreatywności”, który jest skutecznym narzędziem budowania otwartości, nie tylko na nowe idee, ale również na innych ludzi.

Warunki zaliczenia: ZO:

- Aktywność studenta/studentki podczas zajęć
- Zespołowy projekt zaliczeniowy

3. Nazwa przedmiotu: **Kultura i klimat szkoły. Tworzenie bezpiecznej i przyjaznej placówki edukacyjnej**

Nazwa przedmiotu w języku angielskim: School Culture and Climate. Creating a Safe and Friendly Educational Institution

Prowadzący/-a: dr hab. Aleksandra Tłuściak-Deliowska, prof. APS; dr Urszula Dernowska

Forma zajęć: ćwiczenia

Liczba godzin: 30

Liczba ECTS: 2

Opis:

Podstawowy zakres problemowy przedmiotu dotyczy kultury i klimatu szkoły, elementów je tworzących, sposobów badania, oddziaływania na poszczególnych członków społeczności szkolnej oraz możliwych sposobów poprawy jakości środowiska dydaktyczno-wychowawczego. Celem zajęć będzie uświadomienie znaczenia kultury i klimatu szkoły dla procesu kształcenia oraz nabycie umiejętności diagnozy oraz analizy kultury i klimatu placówki edukacyjnej.

Warunki zaliczenia: ZO

- obecność (2 nieobecności możliwe)
- aktywność na zajęciach, wywiązywanie się z bieżących zadań
- projekt (do wyboru): „Diagnoza kultury/klimatu szkoły” lub przykład dobrej praktyki „Przyjazna i bezpieczna szkoła”

4. Nazwa przedmiotu: **Online Deliberation: Perspectives from Discourse Analysis** (zajęcia w języku angielskim)

Nazwa przedmiotu w języku polskim: Rozważania online: perspektywy z analizy dyskursu

Prowadzący: Dr Marthinus Stander Conradie (prof. wizytujący z Free State University, RPA);

koordynator z APS: dr hab. Anna Odrowąż-Coates, prof. APS

Forma: ćwiczenia konwersatoryjne

Liczba godzin: 30

Liczba ECTS: 2

Opis:

Consider the contemporary proliferation of online spaces that provide us with opportunities to comment on politics: Facebook, Twitter, YouTube, online newspapers and many more. In fact, most newspapers host online comment sections where you can discuss news stories and debate politics with other members of the target audience. Most of these online sites not only allow us to share opinions, but to comment on other people's opinions, and therefore to collaboratively create meaning

through debate. We can agree, disagree, and contest the meaning of current political events and its implications for our future. In academic terms, we refer to this exchange of ideas as *democratic deliberation*. However, while this kind of exchange might sound productive and idyllic, problems abound. These opportunities for discussion pose difficult questions: What actually happens in these online platforms? Do we really share ideas constructively? Do we work together to understand political developments and think about how to achieve a more socially just future? In fact, what actually counts as a *constructive exchange of ideas*? This seminar is designed to help us think through such questions, and we focus specifically on conducting a discourse analysis of democratic deliberation. We will consider competing models of deliberation and engage questions around the discursively practices that are considered conducive to productive debate.

Readings:

Adams, B.E. 2014. Reason-giving in deliberative forums. *Journal of Public Deliberation* 10(2): 1-27.

Conradie, M. and Brokensha, S. 2018. A discourse analysis of audience deliberation in online forums on face-relevant news. *Acta Academica*. 50(1): 1-27.

Curato, N., Niemeyer, S. and Dryzek, J.S. 2013. Appreciative and contestatory inquiry in deliberative forums: can group hugs be dangerous? *Critical Policy Studies*7(1): 1-17.

Friberg-Fernros, H. and Schaffer, J.K. 2014. The consensus paradox: Does deliberative agreement impede rational discourse? *PoliticalStudies* 62(1): 99-116.

Proposed Schedule of readings and discussion topics

Session	What you must read:	Discussion topics:
1	Introduction	I will introduce myself and explain precisely what this seminar is all about. But I would also like to learn about you. This will be an informal discussion, but please prepare to answer these questions: Why did you decide to take this seminar? What do you hope to gain from this seminar?
2	Adams (2014)	Adams' (2014) article responds to several ideas from existing research. What are these ideas? What does Adams (2014) have to say about deliberation? Specifically, how does Adams (2014) think about the relationship between deliberation and reason-giving? According to Adams (2014) what are conclusions, evidence, and warrants? In your opinion, is Adams' (2014) framework useful for analysing and conducting argumentation online?
3	Adams (2014)	Is deliberation (and reason giving as one component of deliberation) necessarily aimed towards reaching consensus? If deliberation and reason giving are not necessarily geared towards achieving consensus, what other benefits might be derived from engaging in deliberation?
4	Adams (2014)	According to Adams (2014), what role does warrants play in reason-giving, and how does reason-giving feature in democratic deliberation?
5	Friberg-Fernros and Schaffer (2014)	How does the following concept help us to understand the dangers of attaining agreement in democratic deliberation: stagnation ? How does the following concept help us to understand the dangers of attaining agreement in democratic deliberation: forgetfulness? How does the following concept help us to understand the dangers of attaining agreement in democratic deliberation: conformism?
6	Friberg-Fernros and Schaffer (2014)	How does the following concept help us to understand the dangers of attaining agreement in democratic deliberation: stagnation?

		How does the following concept help us to understand the dangers of attaining agreement in democratic deliberation: forgetfulness ?
		How does the following concept help us to understand the dangers of attaining agreement in democratic deliberation: conformism?
7	Friberg-Fernros and Schaffer (2014)	How does the following concept help us to understand the dangers of attaining agreement in democratic deliberation: stagnation?
		How does the following concept help us to understand the dangers of attaining agreement in democratic deliberation: forgetfulness?
		How does the following concept help us to understand the dangers of attaining agreement in democratic deliberation: conformism ?
8	Friberg-Fernros and Schaffer (2014)	Conclusion: During this session, we will discuss the conclusions suggested by Friberg-Fernros and Schaffer (2014), focusing on whether we consider them relevant.
9	Adams (2014) Friberg-Fernros and Schaffer (2014)	Consolidation: We will devote this session to summarise what we have covered so far in this seminar, to answer questions and to discuss whether we find the texts we have discussed useful/relevant to our own concerns.
10	Curato, Niemeyer and Dryzek (2013)	What are the benefits and dangers of appreciative enquiry?
11	Conradie and Brokensha (2018)	During this session, I will provide an overview of my own research into online deliberation.
12	Conradie and Brokensha (2018)	During this session, I will invite you to critique this study.
13	Student presentations	During this session, students will present examples of online deliberation and explain how these can be analysed using Adams' (2014) model or a different theorist from the texts we have discussed.
14	Adams (2014) Friberg-Fernros and Schaffer (2014) Curato, Niemeyer and Dryzek (2013)	During this session, we will resolve any remaining questions you might have about the texts we discussed so far. We will also discuss the degree to which the texts we have discussed so far are relevant to your experiences in the Polish context.
15	Adams (2014) Friberg-Fernros and Schaffer (2014) Curato, Niemeyer and Dryzek (2013)	During this final session, we will reflect on the seminar and consider its bearing on future research.

Warunki zaliczenia: ZO

To pass weekly presence and active participation are required. Students may expect small weekly tasks for self-study, and a final essay or research report.

5. Nazwa przedmiotu: An Introduction to Critical Race Theory and Critical Whiteness Studies (zajęcia w języku angielskim)

Nazwa przedmiotu w języku polskim: Wstęp do Krytycznej Teorii Rasy i Studiów Krytycznych Białości

Prowadzący: Dr Marthinus Stander Conradie (prof. wizytujący z Free State University, RPA);

koordynator z APS: dr hab. Anna Odrowąż-Coates, prof. APS

Forma: ćwiczenia konwersatoryjne

Liczba godzin: 30

Liczba ECTS: 2

Opis:

Engaging critically with questions around racism is fraught with difficulty. Even students and academics at universities - where critical thinking is prized - encounter obstacles that stymie robust inquiry into the character of contemporary racism. Universities around the world have expressed public commitment to addressing systemic, institutionalised racism, but to what extent are these gestures performative? To what extent do they translate into decisive action? And once students and academics enter into critical dialogue about racism, what variables determine the depth and trajectory of the engagement? For example, how might different, culturally-mediated understandings of civility and emotions enhance or stymie attempts to explore, understand and oppose contemporary forms of racism? In this seminar, we investigate these and many other questions. If you have a keen interest in the role that language plays in shaping our thinking and emotions, as well as the role that habitual ways of talking and feeling might play in hindering progress against racism at institutions of higher education, then this seminar is for you. We kick off by familiarising ourselves with some of the basic perspectives and principles of critical race theory and critical whiteness studies, before exploring how these theories can be combined with discourse analysis.

Reading:

Bonilla-Silva, E. 2015. More than prejudice: Restatements, reflections and new directions in critical race theory. *Sociology of Race and Ethnicity*. 1(1): 73-87.

Rudick, C.K. and Golsan, K.B. 2018. Civility and white institutional presence: An exploration of white students' understandings of race-talk at a traditionally white institution. *Howard Journal of Communications*. 29(4): 335-352.

Wale, K. 2019. Towards critical cultural openness: (in)vulnerability in white student narratives of transformation in South Africa. *Ethnic and Racial Studies*. 43(7): 1189-1207.

Proposed Schedule of readings and discussion topics

Session	What you must read:	Discussion topics:
1	Introduction	I will introduce myself and explain precisely what this seminar is all about. But I would also like to learn about you. This will be an informal discussion, but please prepare to answer these questions: Why did you decide to take this seminar? What do you hope to gain from this seminar? Next, we will discuss what it means to claim that race is socially and discursively constructed.
2	Bonilla-Silva (2015)	According to Bonilla-Silva (2015), what is the problem with defining racism in terms of personal prejudice alone? What is Bonilla-Silva's (2015) counter argument against definitions of racism in terms of personal prejudice?
3	Bonilla-Silva (2015)	During this session, we will unpack Bonilla-Silva's (2015: 74) counter arguments against the "prejudice problematic" in more detail. We will also try to link his counter argument to your own contexts and experiences in Polish society.
4	Bonilla-Silva (2015)	How does Bonilla-Silva (2015) define intersectionality? What is his argument about the value of factory intersectionality into critical race theory? Do you find this relevant to your context in Polish society? During his session, please feel free to raise any other topics you would like to discuss in relation to Bonilla-Silva (2015).
4	Rudick and Golsan (2018)	Read the abstract and introduction to Rudick and Golsan's (2018) research article very carefully. All research is part of an indirect conversation. Put differently, Rudick and Golsan (2018) respond to ideas in existing research. What ideas are they responding to?

		What is whiteness, according to Rudick and Golsan (2018)?
5	Rudick and Golsan (2018)	According to Rudick and Golsan (2018) what is the first function of WIC and how exactly does it function?
6	Rudick and Golsan (2018)	According to Rudick and Golsan (2018) what is the second function of WIC and how exactly does it function?
7	Rudick and Golsan (2018)	According to Rudick and Golsan (2018) what is the third function of WIC and how exactly does it function?
8	Wale (2019)	How does Wale (2019) define whiteness? What do you think of Wale's (2019) definition?
9	Wale (2019)	What are the characteristics of epistemic vulnerability, according to Wale (2019)? What do these characteristics have to do with critical race theory and critical whiteness studies?
10	Wale (2019)	South Africa as a case study: During this session, I will discuss key aspects of Wale's (2019) analysis. To do this, I will need to explain a few details of her research context: a formerly whites-only university in South Africa. We will discuss her analysis and consider whether it is relevant to your own context and your own experiences in Polish society.
11	Wale (2019)	According to Wale (2019), what do whiteness and denial have to do with epistemic (in)vulnerability? Is this discussion relevant to your experiences in Polish society?
12	Wale (2019)	According to Wale (2019) how does the white victim narrative work? Is this discussion relevant to your experiences in Polish society?
13	Wale (2019)	According to Wale (2019), how does the white saviour narrative work? Is this relevant to your experiences in Polish society?
14	Wale (2019)	According to Wale (2019), how does the out of my comfort zone narrative work? Is this relevant to your experiences in Polish society?
15	Bonilla-Silva (2015) Rudick and Golsan (2018) Wale (2019)	Consolidation: during this session, we will discuss everything we have learned thus far and debate its relevance to you individually and collectively.

Warunki zaliczenia: ZO:

To pass weekly presence and active participation are required. Students may expect small weekly tasks for self-study, and a final essay or research report.

OFERTA
zajęć fakultatywnych na kierunku PEDAGOGIKA,
studia stacjonarne drugiego stopnia,
realizowanych w roku akademickim 2023/24

Fakultety dla II roku wszystkich specjalności (wybierają studenci I roku po jednym fakultecie z trzech wymienionych zakresów)

I. Zakres pierwszy: „Życie społeczne i kulturalne” (wybór jednego z pięciu znajdujących się w ofercie)

1. Nazwa przedmiotu: Warsztaty literackie

Nazwa przedmiotu w języku angielskim: Literary Workshops

Prowadzący/-a: dr Ewa Lewandowska-Tarasiuk

Forma zajęć: Warsztaty

Liczba godzin: 15

Liczba ECTS: 2

Opis:

Teoria i twórcza praktyka literacka obejmować będą następujące treści:

Słowo Wstępne...

Poruszając czułą strunę wyobraźni i wrażliwości, odkrywając tajniki pisarskiego warsztatu, magię słowa, wieloznaczność jego sensów, różnorodne możliwości organizacji języka, bogactwo środków językowych, tajemnice metafory, a także czytając i słuchając innych autorów i podejmując z nimi dialog, warto kształtować w sobie pasję poznawania i odkrywania siebie na nowo w świecie literackiej kreacji. Świat ten bowiem, jak w lustrze, odbija zakamarki duszy, stając się wyrazem ekspresji własnej, wykładnią myśli i grą wyobraźni.

Oto najważniejsze treści **WARSZTATÓW LITERACKICH:**

- *Dialogi o warsztacie literackim, nowych formach istnienia literatury w przestrzeni publicznej w zmieniającej się cywilizacji i kulturze, a w nich nas samych, odbiorców i twórców.*
- *Możliwość uprawiania różnorodnych gatunków poetyckich, bogatych form narracyjnych, gatunków esejów literackich, publicystycznych i naukowych, także pedagogicznych, literatury w internecie tzw. Liternetu*
- *Próby tworzenia nowych poetyk literackich w ich nowatorskich kształtach językowych*
- *Próby tworzenia np. nowej literatury dziecięcej, nowych narracji literackich, nowych scenariuszy dramatycznych*
- *Konkursy literackie*
- *Próby tworzenia nowej literatury „pedagogicznej”: poezji z pedagogiką w tle, literackich monologów, stanowiących inspiracje do pedagogicznych refleksji w kontekstach naszej współczesności*

Warunki zaliczenia (ZO): Ocenie podlega obowiązkowa obecność na zajęciach, aktywny w nich udział i poziom wykonanych *etiud literackich*

2. Nazwa przedmiotu: Godność, intymność, rozwój seksualny w pracy opiekuńczo-wychowawczej

Nazwa przedmiotu w języku angielskim: Dignity, Intimacy and Sexual Development in Social and Educational Work

Prowadzący/-a: dr Mieczysław Sędzicki

Forma zajęć: warsztat

Liczba godzin: 15

Liczba ECTS: 2

Opis:

Cele przedmiotu:

Problematyka respektowania intymności, poszanowania godności i rozwoju seksualnego w codziennej pracy opiekuńczej i wychowawczej jest niezmiernie ważnym zagadnieniem.

W dalszym ciągu jeszcze spotykamy się ze swoistym tabu w sygnalizowanym obszarze. Występuje brak umiejętności lub lęk przed budowaniem właściwych społecznie relacji, będących odpowiedzią na ludzkie potrzeby, w tym m.in. pensjonariuszy domów pomocy społecznej z niepełnosprawnością intelektualną, dotkniętych chorobą psychiczną, czy wychowanków placówek pieczy zastępczej, nie w pełni przygotowywanych do samodzielnego i odpowiedzialnego życia.

Efekty:

Student ma podstawową wiedzę nt. problematyki respektowania praw seksualnych i edukacji oraz potrafi ją wykorzystywać w celu analizowania określonego rodzaju sytuacji i jest gotowy do podejmowania wyzwań zawodowych w tym obszarze. Wykazuje aktywność w realizacji indywidualnych i zespołowych działań.

Treści programowe:

- Społeczno-kulturowe konteksty cielesności oraz seksualności w sferze publicznej i prywatnej
- Edukacja seksualna jako element wspierania rozwoju
- Problem przemocy i wykorzystywania seksualnego
- Wiktymizacja wychowanków pieczy zastępczej
- Potrzeby w zakresie edukacji seksualnej dzieci z rodzin dysfunkcyjnych
- Deklaracja Praw Seksualnych Declaration of Sexual Rights (World Association for Sexology 2002)
- Seksualność a niepełnosprawność
- Rola rodziców, opiekunów w rozwoju intymności u osób z niepełnosprawnościami
- Niebezpieczeństwo sytuacji intymnych w pracy wychowawczej i opiekuńczej. Określanie granic. Zasady postępowania
- Standardy edukacji seksualnej w Europie

Literatura proponowana:

- Bejger H., Potrzeby w zakresie edukacji seksualnej dzieci z rodzin dysfunkcyjnych – wybrane zagadnienia, EET P Vol. 11, 2016, No 1(39)
- Fornalik I. (2012). Przełamać tabu. „Społeczeństwo dla Wszystkich”, nr 4 (46)
- Kopińska J., Czy Bóg wybaczy siostrze Bernadecie? Świat Książki, Warszawa 2014
- Polkowski T., Czy opiekun powinien kochać dziecko? <http://www.towarzystwonaszdom.pl/-2004>
- Sajowska M., Wiktymizacja wychowanków domów dziecka – raport z badań, dzieckokrzywdzone.pl
- Standardy edukacji seksualnej w Europie (2012). Federalne Biuro ds. Edukacji Zdrowotnej (BZgA) i Biuro Regionalne Światowej Organizacji Zdrowia dla Europy (WHO). Lublin: Wydawnictwo Czelej
- Stanisławski P. (2004). Seks upośledzany. „Integracja”, nr 4
- Włodarczyk J., Wykorzystywanie seksualne dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, Niebieska Linia 5/2010
- Wykorzystywanie seksualne wychowanków domów dziecka. Raport z badań, Fundacja Dzieci Niczyje, Warszawa 2010

Warunki zaliczenia (ZO):

- Aktywny udział w zajęciach.
- Przygotowanie opracowania pisemnego

3. Nazwa przedmiotu: Rodzina i szkoła jako środowisko świadomego odbioru wartości społecznych i kulturalnych

Nazwa przedmiotu w języku angielskim: Family and School as an Environment of Conscious Reception of Social and Cultural Values

Prowadzący/-a: dr hab. Adam Solak, prof. APS

Forma zajęć: warsztat

Liczba godzin: 15

Liczba ECTS: 2

Opis:

Treści programowe:

1. Wartości jako fundament życia człowieka. Klasyfikacja wartości - perspektywa społeczna i kulturowa
2. Rodzina a przemiany społeczne. Kryzysy pryzmatem siły systemu wartości członków rodziny.
3. Instytucje oświatowe miejscem weryfikacji wartości społecznych i kulturowych zaszczerpionych w rodzinie.
4. Życie społeczne i życie kulturalne - obszary uzupełniania się i rozdźwięku
5. Pedagog jako przewodnik/partner/autorytet w życiu społecznym i kulturalnym. Rola środowiska rówieśniczego w kształtowaniu postaw społecznych oraz szacunku dla dorobku kulturowego.
6. Zagrożenia społeczno-moralne w przekazie medialnym. Współpraca szkoły i rodziny na rzecz zapewniania bezpieczeństwa informacyjnego dziecka i nastolatka.
7. Dobre praktyki edukacyjne na rzecz świadomego odbioru wartości społecznych i kulturalnych

Warunki zaliczenia: ZO:

- aktywność na zajęciach
- obecność
- wykonanie pracy zaliczeniowej

4. Nazwa przedmiotu: Aktywizm edukacyjny – jak o(d)pór może zmienić szkołę

Nazwa przedmiotu w języku angielskim: Educational Activism - How Resistance can Change a School

Prowadzący/-a: dr hab. Danuta Uryga, prof. APS

Forma zajęć: warsztat

Liczba godzin: 15

Liczba ECTS: 2

Opis:

Uczestnicy/-czki zajęć zostaną wprowadzeni w teoretyczny, socjo-pedagogiczny kontekst rozumienia aktywizmu, jako oddolnego działania ukierunkowanego na zmianę społeczną, aby na ten podstawie, w trakcie pracy warsztatowej zespołowo i indywidualnie identyfikować i analizować przykłady tego typu zjawisk w polskiej oświacie. Przedmiotem wspólnych dociekań będzie wybrany przez uczestników zajęć przykład edukacyjnego aktywizmu.

Warunki zaliczenia: ZO: ocena zadań indywidualnych i zespołowych

5. Nazwa przedmiotu: Twórcze zabawy ze Sztuką w tle

Nazwa przedmiotu w języku angielskim: Creative Activities with the Art

Prowadząca: dr Ewa Wiśniewska

Forma zajęć: warsztat

Liczba godzin: 15

Liczba ECTS: 2

Opis:

Zajęcia mają na celu przede wszystkim rozwój kreatywności uczestników oraz zapoznanie ich z różnymi metodami wspierania wszechstronnego rozwoju dzieci, młodzieży i dorosłych. Zadania są w luźny sposób inspirowane różnymi dziedzinami sztuki – interdyscyplinarnie rozumianym dorobkiem

kulturowym. Wykorzystamy znane wytwory sztuki (głównie sztuki wizualne) czy nowatorskie idee do projektowania okazji edukacyjnych i własnej aktywności. Uwzględnimy różnorodne formy ekspresji i udowodnimy, że każdy może tworzyć. Zajęcia będą składały się z krótkiego wstępu teoretycznego i głównej części warsztatowej.

1. Świat sztuki jako inspiracja do zadań pobudzających kreatywność.
2. Zabawy ze sztuką w tle - od malarstwa prehistorycznego po sztukę współczesną.
3. Storytelling – zabawa i nauka wokół opowieści.
4. Słowo i obraz – nawiązania do typografii.
5. W kadrze – różne punkty widzenia.
6. Edukacyjny escape-room inspirowany dziełem sztuki.

Warunki zaliczenia: ZO

Zaliczenie na podstawie zadań wykonywanych głównie w trakcie warsztatów. Efekty zadań (np. plakaty, zdjęcia, opowiadania, kolaże) gromadzone w aplikacji TEAMS.

II. Zakres drugi: w ramach przedmiotu „Kulturowe konteksty edukacji” (wybór jednego z dwóch znajdujących się w ofercie)

1. Nazwa przedmiotu: Pedagogika serca

Nazwa przedmiotu w języku angielskim: Pedagogy of the Heart

Prowadzący/-a: dr Mieczysław Sędzicki

Forma zajęć: Wykład

Liczba godzin: 15

Liczba ECTS: 2

Opis:

Cele przedmiotu

Celem zajęć jest zapoznanie studentów Akademii Pedagogiki Specjalnej, która „jest Uczelnią pedagogiczną z sercem” z koncepcją m.in. „pedagogiki serca” prof. Marii Łopatkowej.

Równorzędnym celem jest wdrożenie studentów do umiejętności interpretowania i analizowania otaczającej rzeczywistości wychowawczej, opiekuńczej, socjalnej na tle uwarunkowań społecznych. Umiejętności wyboru rozwiązań przydatnych we własnej pracy opartych na „mądrej miłości”, włączenie do „wspólnoty pedagogicznego niepokoju”.

Efekty:

Student zna i opisuje podstawowe założenia pedagogiki serca. Umie zastosować posiadaną wiedzę w rozwiązywaniu problemów edukacyjnej i socjalno-wychowawczej praktyki.

Treści programowe:

- Czynniki stanowiące zagrożenie wobec wychowania w XXI wieku. Zagadnienie „wspólnoty pedagogicznego niepokoju”.
- Podstawy „pedagogiki serca” Marii Łopatkowej.
- Pedagogika serca jako „teoria wychowania w miłości” oraz nurt wychowania emocjonalnego
- Propozycje wobec zagrożeń wychowania „zgłaszane” przez pedagogikę serca
- Kompetencje emocjonalne osoby pracującej „z drugim” człowiekiem. Postulowana sylwetka osobowościowa.
- Pedagogika "mądrej miłości" Janusza Korczaka.
- Wybrane (bardziej i mniej znane) postaci – prekursorzy "mądrej miłości".

Literatura proponowana:

- Borczak M., Dzieci od początku świata są takie same - rozmowa z M. Łopatkową,
- [w:] "Nowe książki", 2001, nr. 12.
- Kotański M., Sprzedałem się ludziom. Warszawa (bez roku wydania), wydanie broszurowe
- Kotański M., Tworzyć wyspy dobra, [w:] O dorastaniu Narkotyki, przemoc, manipulacje. WL 2002.
- Lewandowska-Tarasiuk E., Łaszczuk J., Śliwierski B., (red.), Pedagogika serca.

- Wychowanie emocjonalne w XXI wieku, Wydawnictwo: Difin 2016
- Łopatkowa M., Pedagogika serca, Warszawa 1992.
- Łopatkowa M., Dziecko a polityka, czyli walka o miłość, Wydawnictwo Akademii Pedagogiki Specjalnej im. M. Grzegorzewskiej, Warszawa 2001.
- Obuchowska I., Dzieci małe i duże: jak je kochać i rozumieć, Media Rodzina, Poznań
- Obuchowska I., Nasze dzieci: jak je kochać i rozumieć, Media Rodzina, Poznań 2008.
- Portmann R., [tłum. Magdalena Jałowiec], Gry i zabawy przeciwko agresji, wyd. 2, Wydaw. JEDNOŚĆ, Kielce 2002.
- Pufal-Struzik I., (red.), Agresja dzieci i młodzieży: uwarunkowania indywidualne, rodzinne i szkolne, Wydaw. Pedagogiczne ZNP, Kielce 2007.
- Ridley Dale Scott, Walther Bill [tłum. Krzysztof Rogowski], Jak nauczyć dzieci odpowiedzialności, Gdańskie Wydaw. Psychologiczne, Gdańsk 2005.
- Rogge Jan-Uwe [tłum. Edyta Brudnik], Agresja a wychowanie: czy dzieci mają prawo do agresji?, Wydaw. JEDNOŚĆ, Kielce 2007.
- Rosenberg, M.R. Porozumienie bez przemocy. O języku serca. Jacek Santorski&Agencja Wydawnicza, Warszawa 2009
- Śliwerski B., Współczesne teorie i nurty wychowania, Impuls 2016

Warunki zaliczenia (ZO):

- Aktywny udział w zajęciach
- Przygotowanie końcowego opracowania pisemnego

2. Nazwa przedmiotu: Od kiedy dziecko samo może...? – wątpliwości rodziców i nauczycieli a prawo

Nazwa przedmiotu w języku angielskim: Since When the Child Can Alone...? - Doubts of Parents and Teachers and the Law

Prowadzący/-a: dr Jolanta Zozuła

Forma zajęć: wykład

Liczba godzin: 15

Liczba ECTS: 2

Opis:

Celem zajęć fakultatywnych jest zapoznanie studentów z obowiązującym prawem wyznaczającym cezurę wieku, od których dziecko uzyskuje samodzielność w różnych sytuacjach życia codziennego. Przeanalizowane zostaną także zagadnienia dotyczące źródła i zakresu odpowiedzialności rodziców oraz innych osób sprawujących opiekę i pieczę nad dzieckiem za jego bezpieczeństwo. W szczególności omówione zostaną:

1. Uzyskanie pełnoletniości w świetle polskiego prawa;
2. Zdolność do czynności prawnych – definicja, stopniowalność, skutki;
3. Władza rodzicielska jako źródło odpowiedzialności rodziców za bezpieczeństwo dziecka;
4. Opieka prawna a pieczę zastępcza (obowiązki opiekuna prawnego i osoby tworzącej pieczę zastępczą względem dziecka)
5. Objasnienie pojęć: „małoletni”, „nieletni”, „młodociany”
6. Analiza przepisów prawnych w celu znalezienia odpowiedzi na pytania dotyczące wieku, w którym dziecko uzyska samodzielność, w szczególności?
  - W jakim wieku dziecko samo może wrócić ze szkoły?
  - Od jakiego wieku dziecko samo może zostać w domu?
  - Od jakiego wieku dziecko samo może wyjechać na wakacje?
  - Od jakiego wieku dziecko może mieć konto na portalu społecznościowym?
  - Od jakiego wieku dziecko może mieć konto w banku?
  - Czy dziecko może samo pójść do lekarza?
  - Czy i na jakie pojazdy osoba małoletnia może uzyskać prawo jazdy?

- Od jakiego wieku ponosi się odpowiedzialność karną?
- Kto ponosi odpowiedzialność za szkodę wyrządzoną przez dziecko?
- Czy dziecko może pracować?
- Kto usprawiedliwia nieobecność w szkole pełnoletniego ucznia?

7. Dziecko w szkole – obowiązki dyrektora i nauczycieli w zakresie bezpieczeństwa uczniów.

Warunki zaliczenia: ZO

- przygotowanie prezentacji lub referatu na wybrany temat.

III. Zakres trzeci: w ramach przedmiotu „Edukacja dla zrównoważonego rozwoju” (wybór jednego z dwóch znajdujących się w ofercie)

1. Nazwa przedmiotu: Zrównoważone życie w zrównoważonym środowisku

Nazwa przedmiotu w języku angielskim: Sustainable Living in a Sustainable Environment

Prowadzący/-a: dr Justyna Bluszcz

Forma zajęć: wykład

Liczba godzin: 15

Liczba ECTS: 2

Opis:

- Koncepcja zrównoważonego rozwoju - paradygmaty, cele.
- Problemy zrównoważonego rozwoju w środowisku społeczno-przyrodniczym
- Życie codzienne - synergia troski o człowieka i troski o środowisko.
- Równowaga praca-życie prywatne (work-life balance), dobrostan i dobre samopoczucie (welfare, well-being), szacunek dla środowiska: edukacyjno-zawodowe trendy, czy oczywista przyszłość
- Kariera w zgodzie z wartościami - równoważenie celów własnych z celami społecznymi (zawodowymi) i środowiskowymi
- Zrównoważony człowiek w zrównoważonym środowisku - międzypokoleniowe dobre praktyki

Warunki zaliczenia: ZO:

- aktywność na zajęciach
- obecność
- wykonanie pracy zaliczeniowej (projekt)

2. Nazwa przedmiotu: Public relations i strategia zrównoważonego rozwoju

Nazwa przedmiotu w języku angielskim: Public Relations and Sustainability

Prowadzący/-a: dr Mieczysław Sędzicki

Forma zajęć: wykład

Liczba godzin: 15

Liczba ECTS: 2

Opis:

Cele przedmiotu:

- Zapoznanie z podstawową wiedzą z zakresu public relations jako elementem wspierającym procesy wdrażania strategii zrównoważonego rozwoju (sustainability) w różnych typach instytucji, w tym o charakterze edukacyjnym.
- Kształcenie umiejętności wykorzystania metod public relations m.in. w placówkach oświatowych.
- Przygotowanie do inicjowania działań z obszaru „dobrego marketingu”.
- Uwrażliwianie na potrzeby związane z marketingiem społecznym.
- Przybliżenie istoty działań z obszaru CSR (*corporate social responsibility*).

- Wskazanie na wagę współpracy międzysektorowej – biznesu i edukacji.
- Twórcze wzbogacenie warsztatu pracy pedagoga.

Efekty:

Student ma podstawową wiedzę z zakresu PR, CSR i ESG i potrafi ją wykorzystywać w celu analizowania i interpretowania określonego rodzaju sytuacji organizacyjnych. Jest gotowy do podejmowania wyzwań zawodowych. Wykazuje aktywność w realizacji indywidualnych i zespołowych działań w powiązaniu z realizowanym kierunkiem (specjalnością) studiów. Potrafi wykorzystywać wiedzę z obszaru RP dla rozwoju swojej przedsiębiorczości. Potrafi promować zrównoważony, inkluzywny i równy rozwój; współtworzy tym samym większe szanse dla wszystkich ludzi, redukuje nierówności wśród nich.

Treści programowe:

- Istota public relations.
- Istota strategii zrównoważonego rozwoju (Sustainability)
- Istota działań z obszaru CSR (*corporate social responsibility*).
- Istota komunikacji w działaniach PR i w zakresie zrównoważonego rozwoju.
- Public relations, marketing społeczny i marketing zaangażowany.
- Środki public relations i możliwości ich wykorzystania, w tym w obszarach tworzenia strategii i raportowania ESG (Environmental, social, and corporate governance).
- Public relations w praktyce – przykłady i ich ocena.
- Public relations w technice warsztatowej – tworzenie podstaw dla „dobrej praktyki public relations”, w tym w zakresie polityki zrównoważonego rozwoju.

Literatura proponowana:

- Black S., Public relations, Warszawa 1999.
- Jasiołkowski, K., Moleda-Zdziech, M., Kurczewska, U., Lobbying – sztuka skutecznego wywierania wpływu, Dom Wydawniczy ABC, 2000;
- Szyfter J., Public Relations w Internecie, Gliwice 2005
- Kotler P., Lee N., Marketing w sektorze publicznym. Mapa drogowa wyższej efektywności, Warszawa 2007.
- Krzyżowska, O., Szczepaniak, R., Nietypowe przypadki Public Relations, Wydawnictwo One Press, 2003;
- Maison D., Wasilewski P., Propaganda dobrych serc czyli rzecz o reklamie społecznej, Fundacja Komunikacji Społecznej, Warszawa 2002.
- Public relations instytucji użyteczności publicznej, red. E. Hope, Scientific Publishing Group, Gdańsk 2005.
- Rozporządzenie Delegowane Komisji (UE) 2021/2139 z dnia 4 czerwca 2021 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852 z dnia 18 czerwca 2020 r. w sprawie ustanowienia ram ułatwiających zrównoważone inwestycje, zmieniające rozporządzenie (UE) 2019/2088 (Tekst mający znaczenie dla EOG)
- The Role of Public Relations in the sustainability of the organization, <https://www.researchgate.net/publication/359722107> The Role of Public Relations in the sustainability of the organization
- What's Next for Sustainable Business? 2022 Trends Report <https://www.sustainability.com/globalassets/sustainability.com/thinking/pdfs/2022/esi-sustainability-trends-report-2022-2.pdf>
- Wyzwania zrównoważonego rozwoju w Polsce. Kronenberg J., Bergier T., Fundacja Sendzimira Kraków 2010

Warunki zaliczenia: ZO

- Praca symulacyjna-warsztatowa lub /ewentualnie/wymiennie kolokwium pisemne końcowe.